वास्यम्, [1]अमावास्या[A]-अमावस्या, वास्यम्, विवत्स्यम्, वावस्यम्,
उष्यमाणः, वास्यमानः, विवत्स्यमानः, वावस्यमानः;
ईषद्वसः-दुर्वसः-सुर्वसः; — —
निवासः, [2]आवासः[B], लिप्तवासः, वनेवासः,[C] वनवासः, ग्रामेवासः,
[3]उदवासः, उदकवासः, उद्वासः, उपवासः, प्रावासः, वासः, विवत्सः, वावसः;
वस्तुम्, वासयितुम्, विवत्सितुम्, वावसितुम्;
[4]उष्टिः, [5]वासिः, वासना, विवत्सा, वावसा;
वसनम्, वासनम्, विवत्सनम्, वावसनम्;
[6]उषित्वा[D], वासयित्वा, विवत्सित्वा, वावसित्वा;
[E]प्रोष्य, प्रवास्य, प्रविवत्स्य, प्रवावस्य;
वासम् २, } वासम् २, } विवत्सम् २, } वावसम् २; }
उषित्वा २, } वासयित्वा २, } विवत्सित्वा २, } वावसित्वा २; }

---

1. अमा=सह वसतः सूर्याचन्द्रमसौ इत्यर्थे 'अमावस्यद् अन्यतरस्याम्' (3-1-122) इति ण्यत्प्रत्ययान्तो निपात्यते। पक्षे वृद्ध्यभावश्च निपातनादेव। तेन **अमावास्या अमावस्या** इति रूपद्वयम्।

2. 'हलश्च' (3-3-121) इति घञ्। 'शयवास—' (6-3-18) इति सप्तम्या अलुक्।

3. 'पेषंवासवाहनधिषु च' (6-3-58) इति सूत्रेण **वास**शब्द उत्तरपदे उदकशब्दस्य उदादेशः। **उद्वासः** उदकस्य वास इत्यर्थः।

4. स्त्रियां क्तिनि सम्प्रसारणषत्वष्टुत्वादिकेषु रूपमेवम्। **वसतिः** इति तु औणादिकं रूपमिति ज्ञेयम्।

5. 'इक् कृष्यादिभ्यः' (वा. 3-3-108) इति इक्प्रत्यये रूपम्। यद्यपि भाव एवायं प्रत्ययः, तथापि यथासम्भवं कर्तर्यपि भवति। **वासिः**=तक्ष्ण आयुधविशेषः।

6. '**वसतिक्षुधोरिट्**' (7-2-52) इति क्त्वायामिडागमः। 'न क्त्वा सेट्' (1-2-18) इति कित्त्वनिषेधं बाधित्वा 'मृडमृदगुधकुषक्लिशवद**वसः** क्त्वा' (1-2-7) इति कित्त्वम्। तेन सम्प्रसारणादिकं भवतीति ज्ञेयम्।

A. 'स तामूचेऽथ कच्चित्त्व**ममावास्या**समन्वये।' भ. का. 6-64

B. '**आवासे** सिक्तसंमृष्टे गन्धैस्त्वं **लिप्तवासिता**।' भ. का. 5-90

C. 'रक्षन् **वनेवास**कृताद् भयात् तान् प्रातश्छलेनापजगाम रामः॥' भ.का.3-16

D. 'ते भुक्तवन्तः सुसुखं वसित्वा वासांस्युषित्वा रजनीं प्रभाते।' भ. का 3-45.

E. 'क्षणमतुहिनधाम्नि **प्रोष्य** भूयः पुरस्तात्.....।' शि. व. 11-65